

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

16 august 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte: Petru Ursache,

Judecători: Nadejda Toma, Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de avocatul Marian Babără în numele inculpatei Cozlova Svetlana și de inculpată, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Căușeni din 09 septembrie 2016 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, în cauza penală în privința lui

*Cozlova Svetlana XXX, născută la XX
XXX XXX, originară și domiciliată în
mun. XXX, str. XXX XX, ap. XX;*

Termenul de examinare a cauzei:

- 1. 15.05.2015 - 09.09.2016 (instanța de fond);*
- 2. 07.10.2016 - 14.03.2017 (instanța de apel);*
- 3. 30.06.2017 - 16.08.2017 (instanța de recurs).*

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 09 septembrie 2016, Cozlova Svetlana XXX a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de 6 (șase) ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar pentru femei cu regim semiînchis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Cozlova Svetlana, la data de 02 februarie 2015, în jurul orelor 14:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul concubinului său Cicanci Stepan, situat în satul XXX, raionul XXX, în urma unui conflict inițiat între ei, i-a aplicat lui Cicanci Stepan o lovitură cu un cuțit de bucătărie în regiunea abdomenului, provocându-i conform raportului de expertiză medico-legală nr. 56/D din 25 februarie 2015 vătămări sub formă de plagă penetrantă a abdomenului, cu lezarea intestinului subțire, mezoului intestinului subțire și intestinului sigmoid omentului mare, splinei, care prezenta pericol pentru viață, și în baza acestui criteriu, s-a calificat ca vătămare corporală gravă.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul Caciur Alexandru în numele inculpatei, care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care să fie achitată Cozlova Svetlana din lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii.

În motivarea cererii declarate invocase că: în cadrul urmăririi penale au fost dispuse două expertize medico-legale. Atât în raportul 56/D din 25.02.2015 cât și în raportul 85/D

din 04.05.2015 s-a indicat că este puțin probabilă cauzarea leziunii corporale lui Cicanci Stepan în modul descris de către acesta și inculpată. Probabilitatea cauzării plăgii în sensul indicat de către medicii legiști nu este exclusă ci doar are o probabilitate redusă, ceea ce nu exclude existența acestei probabilități. Fiind audiat în ședința de judecată medicul legist Suscenco Vladimir a declarat că nu se poate expune asupra mecanismului de formare a plăgii, deoarece la internarea pacientului în spital, medicul chirurg nu a indicat detaliat leziunea corporală, astfel de date nefiind de găsit în fișa medicală a bolnavului după ce acesta a fost operat și examinat de expertul Suscenco V., trezește anumite dubii.

Martorii audiați în cadrul cercetării judecătorești au declarat că în familia lui Cicanci și Cozlov nu au existat certuri sau careva probleme. Ambii au fost caracterizați pozitiv.

În sentință s-a indicat că martorul Dragnev V., ar fi declarat că în familia inculpatei și a părții vătămate au existat certuri, însă din declarațiile date în ședința de judecată rezulta contrariul.

Astfel, instanța de judecată a reținut în sarcina inculpatei, ca circumstanță agravantă, comiterea infracțiunii în stare de ebrietate, însă un raport de examinare medicală în acest sens nu exista.

Nu a fost luat în calcul că inculpata, după ce a văzut consecințele cauzate concubinului a alergat la vecini și a rugat să fie chemată ambulanța, s-a constatat că era speriată și avea o criză nervoasă, plângea. Apărarea a considerat că un astfel de comportament era incompatibil cu săvârșirea cu intenție a faptei.

În instanța de fond a solicitat recalificarea acțiunilor inculpatei în baza prevederilor art. 157 Cod penal, adică cauzarea de leziuni corporale grave din imprudență, deoarece consideră că calificarea dată acțiunilor inculpatei de către organul de urmărire penală și instanța de judecată este eronată.

3.2. Avocatul Babără Marian în numele inculpatei, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile lui Cozlova Svetlana să fie recalificate în baza art. 157 Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă non privativă de libertate.

În motivarea apelului declarat, a indicat că din declarațiile părții vătămate rezulta cert că vătămarea i-a fost produsă accidental de concubina sa, care i-a împins (aruncat) cuțitul pe masă și s-a înfipt în abdomen. Instanța de fond a făcut referire la declarațiile martorilor, care nu se aflau în relații bune cu inculpata și cu concubinul ei și care nici nu au văzut în ce circumstanțe s-a întâmplat leziunea corporală, ci au atestat că cei doi se mai certau, iar această circumstanță iar fi permis inculpatei să săvârșească infracțiunea imputată.

Atât norma penală, cât și cea specială prevăd clar răspunderea doar dacă vătămarea corporală a purtat un caracter intenționat direct, adică făptuitorul a dorit cauzarea leziunilor și a acționat în vederea producerii lor. Or, pentru aceasta era necesară confirmarea existenței acestei intenții în acțiunile inculpatei, instanța trebuia să constate motivul și scopul.

Contrar acestor obligații, atât pătimitul, cât și inculpata indică asupra unei imprudențe: nici inculpata nu și-a dorit cauzarea acestor leziuni și nici victima nu a anticipat că ele îi vor fi produse.

Astfel, s-a accentuat că a fost o singură lovitură, pe când dacă era situația de conflict, sau exista intenția de a-i cauza pătimitului careva leziuni, trebuiau să fi fost prezente mai multe. Amplasarea plăgii, era la o înălțime proximă cu masa pe care a avut loc transmiterea cuțitului, circumstanță ce a fost omisă de instanța de judecată. Caracterul leziunii s-a datorat exclusiv locului, unde intestinele și organele interne sunt amplasate compact, ce a atras afectarea considerabilă a stării victimei.

Referirea instanței de judecată la două probe ce nu și-au găsit confirmarea în ședința de judecată era total tendențioasă și anume: declarațiile martorului Dragnev V., potrivit căruia pătimitul, după ce s-a externat din spital, i-a comunicat că concubina l-a tăiat; precum și declarațiile inculpatei depuse în cadrul urmăririi penale, prin care s-a presupus că ea a confirmat faptul că sa certat cu concubinul său. Or, așa zisele probe nu și-au mai găsit confirmarea în ședința de judecată și ele nu pot în nici un fel confirma intenția directă a inculpatei în cauzarea leziunilor corporale grave.

A considerat că instanța de apel urma să excludă toate circumstanțele presupuse ca fiind agravante și să indice lipsa acestora și să țină cont de faptul că în speță sunt mai multe circumstanțe atenuante: împăcarea părții vătămate cu inculpata, deoarece ei constituie un cuplu, lipsa prejudiciului material, caracterizarea pozitivă.

Cele menționate atesta o eroare gravă admisă de prima instanță la calificarea faptei săvârșite de inculpată. Probele administrate confirmau lipsa intenției inculpatei la cauzarea leziunilor concubinului său.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, pronunțată integral la 11 aprilie 2017, s-au admis din alte motive apelurile declarate, s-a casat sentința, inclusiv din oficiu în baza art 409 alin. (2) Cod de procedură penală, a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță după cum a urmat:

S-a recunoscut vinovată Cozlova Svetlana XXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal (*în redacția legii din 16.09.2016*) în baza acestei Legi, s-a stabilit pedeapsa sub formă de 6 (șase) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei cu regim semiînchis.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat că: instanța de fond corect a recunoscut-o vinovată pe Cozlova Svetlana de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal, în redacția de la momentul comiterii infracțiunii, conform indicilor calificativi - *violența în familie, adică acțiunile intenționate, verbale și fizice, comise de către un membru al familiei asupra unui alt membru al familiei, care au provocat suferință fizică, psihică, acțiune care a cauzat vătămare gravă a integrității corporale și a sănătății*, or, aceste împrejurări au fost elucidate și constatate din totalitatea de probe acumulate la dosarul respectiv, fiind corect apreciate, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării

lor, însă incorect în baza încheierii de corectare a omisiunii din sentința din 09 septembrie 2016 (f.d. 184, vol. 1) i-a stabilit că pedeapsa cu închisoare să fie executată în penitenciar de tip semiînchis, deoarece conform prevederilor art. 16 alin. (4) Cod penal, inculpata a comis o infracțiune deosebit de gravă, iar prin prisma prevederilor art. 72 alin. (4) Cod penal persoanele care au comis infracțiune deosebit de gravă, execută pedeapsa cu închisoarea în penitenciar de tip închis.

Cu referire la motivele invocate de apelanți, precum că „prima instanță a pronunțat o sentință ilegală de condamnare a inculpatei și că inculpata urmează să fie achitată pe motivul lipsei elementelor constitutive ale infracțiunii incriminate, sau recalificarea acțiunilor inculpatei în baza art. 157 Cod penal”, instanța de apel a constatat că prima instanță nu a comis careva erori de fapt și de drept, care ar impune casarea sentinței adoptate în partea recunoașterii vinovăției inculpatului și stabilirea pedepsei. Instanța de apel a considerat că afirmațiile apărării reprezentau opinia subiectivă a apelanților, or, prima instanță în sentința sa corect și justificat și-a motivat soluția sub aspectul recunoașterii vinovăției inculpatei în comiterea infracțiunii imputate, luând în considerație că din probele administrate legal de către organul de urmărire penală și cercetate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) Cod de procedură penală, le-a dat o apreciere justă potrivit art. 101 Cod de procedură penală.

Necâtând la faptul că inculpata nu a recunoscut vinovăția sa în comiterea infracțiunii imputate, vina acesteia a fost dovedită prin probele administrate, cercetate de către instanța de fond, cercetate suplimentar și verificate în ședința instanței de apel și anume:

- declarațiile părții vătămate Cicanci Stepan (f.d. 145, vol.1);
- declarațiile martorilor Neaguș M., Versteac S., Dragnev V., Gancev D., Peca V., Furdui I., Neaguș S. (f.d. 150, 152, 154, 155, 157, 158, 159, vol. 1);
- declarațiile medicului expert, Suscenco Vladimir, prin care a susținut concluziile sale expuse în raportul de expertiză medico-legală și anume: **-nu este posibilă formarea unei leziuni corporale prin împingerea cuțitului aflat pe masă în direcția părții vătămate. Regiunea anatomică a abdomenului este partea moale a corpului și amortizează cuțitul, chiar și în cazul aruncării cu putere.** Expertul a menționat că reieșind din aflarea părții vătămate în poziție așezată la masă, tăind pâine cu cuțitul, este puțin probabil cauzarea împunsăturii cu mâna proprie. Reieșind din circumstanțele faptei, în cazul dat, s-a exclus cauzarea leziunii prin aruncare de cuțit. (f.d. 167, vol. 1);
- declarațiile specialistului medicul-chirurg al spitalului raional Dragoman Ion, potrivit cărora **intestinul subțire merge sub formă de spirală și obiectul contondent a pătruns prin toate organele odată, adică direcția leziunii era de jos în sus, de la dreapta spre stânga** (f.d. 169, vol. 1);
- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 03.02.2015 (f.d. 20, vol. 1);
- procesul-verbal de examinare a obiectului din 17.02.2015 (f.d. 28-29, vol. 1);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 56/D din 25.02.2015 (f.d. 35-36, vol. 1);
- raportul de expertiză medico-legală nr. 85/D din 04.05.2015 (f.d. 73-77, vol. 1).

Astfel, instanța de apel potrivit totalitatea probelor cercetate a considerat că vina inculpatei este demonstrată pe deplin, iar versiunea acesteia reflectă tendința de a se apăra și eschiva de la răspunderea penală.

Totodată, instanța de apel analizând solicitarea apărării privind achitarea inculpatei pe motiv că în acțiunile acesteia nu sunt întrunite elementele infracțiunii incriminate și de recalificare a acțiunilor în baza art. 157 Cod penal, instanța de apel a constatat că acest temei nu și-a găsit confirmarea la judecarea apelurilor declarate, lipsind temeuri de implicare a instanței de apel în sensul casării hotărârii contestate în partea constatării vinovăției lui Cozlova Svetlana.

În speță, instanța de apel a subliniat că infracțiunea de violență în familie a fost comisă de către Cozlova Svetlana la 02.02.2015, adică până la intrarea în vigoare a legii nr. 196, prin care a fost modificată norma inclusă în art. 201 Cod penal.

Reieșind din considerentele că art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal (în redacția legii din 2010) *se califica ca infracțiune deosebit de gravă*, iar art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal (în redacția Legii nr. 196 din 28.07.2016, în vigoare din 16.09.2016) se califica ca infracțiune gravă prin prisma prevederilor art. 10 alin. (1) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea, are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa, ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale.

Instanța de apel aplicând art. 10 alin. (1) Cod penal față de inculpată a aplicat legea nouă care i-a ameliorat situația și i-a ușurat pedeapsa, care conform modificărilor se califică ca infracțiune gravă și are efect retroactiv, motiv pentru care a casat sentința în această parte.

Referitor la individualizarea, stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei în baza art. 201/1 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite – inculpata a săvârșit o infracțiune ce face parte din categoria infracțiunilor grave conform prevederilor art. 16 Cod penal, de personalitatea inculpatei care se caracteriza pozitiv la locul de baștină (f.d. 42, vol. 1), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se afla.

Circumstanțe atenuante, conform prevederilor art. 76 Cod penal, nu au fost stabilite, iar instanța de fond în mod eronat a reținut ca circumstanță agravantă, faptul că inculpata anterior a fost condamnată.

În acest sens, instanța de apel a reținut că această circumstanță agravantă nu a fost invocată de către procuror, nici în actul de învinuire (f.d. 100, vol. 1), nici în discursul acuzatorului de stat (f.d. 172-174, vol. 1), *instanțele de judecată pot recunoaște ca agravante numai acele circumstanțe care au fost stabilite de organele de urmărire penală, au fost indicate în rechizitoriu (art. 296 alin. (2) Cod de procedură penală) și numai dacă au fost susținute de acuzatorul de stat în debaterile judiciare.*

Astfel, s-a atestat că la materialele cauzei penale nici nu se conțin date despre condamnările anterioare ale lui Cozlova Svetlana, iar din revendicarea anexată la caz, nu

rezulta existența acestor condamnări. Din considerentele date, instanța de apel a exclus această circumstanță agravantă de la individualizarea pedepsei aplicate inculpatei.

Instanța de apel generalizând aspectele invocate ajunsese la concluzia de a casa sentința, inclusiv din oficiu în baza art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală și a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Cozlova Svetlana Nicolai a fost recunoscută vinovată în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201/1 alin. (3) lit. a) Cod penal (redacția legii din 16.09.2016), în baza acestei legi, i-a stabilit pedeapsa sub formă de 6 (șase) ani închisoare, cu ispășirea pedepsei în penitenciar pentru femei cu regim semiînchis.

5. Hotărârile instanțelor de judecată sunt atacate cu recursuri ordinare de către:

5.1. Inculpata Cozlova Svetlana, depus la 21 martie 2017, prin care solicită prelungirea termenului de depunere a recursului motivat.

În motivarea recursului declarat invocă:

- nu este de acord cu hotărârile instanțelor de judecată, deoarece starea de sănătatea a concubinul său la moment este satisfăcătoare, careva pretenții materiale sau morale față de aceasta nu are și solicită să-i fie aplicată o pedeapsă non privativă de libertate;

- nu i-au fost prezentate materialele cauzei penale, nici rechizitoriul;

- nu a înțeles toate acțiunile procesuale, deoarece erau efectuate în limba de stat, pe care ea nu o vorbește și nu o înțelege;

- i-a fost acordată o asiatență juridică necalificată.

5.2. Avocatul Marian Babără, în numele inculpatei Cozlova Svetlana, depus la data de 05 iunie 2017, prin care solicită casarea acestora, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatei să fie recalificate în baza art. 157 Cod penal, stabilindu-i o pedeapsă non privativă de libertate, dispunând eliberarea imediată din arest a acesteia.

În motivarea recursului declarat invocă:

- hotărârile instanțelor de judecată au fost adoptate cu ignorarea situației de fapt și după o apreciere vădit eronată a probelor administrate, ceea ce a atras o calificare greșită a faptei;

- instanța de apel a casat integral sentința, a rejudecat cauza și a pronunțat o nouă hotărâre de condamnare, fără a mai audia martorii acuzării, fără a cerceta nemijlocit anumite probe. În același timp, declarațiile părții vătămate și a inculpatei, confirmă ilegalitatea soluției de condamnare;

- învinuirea înaintată recurentei se referă la o faptă comisă doar în prezența a două persoane. Astfel, în momentul cauzării leziunilor în domiciliul inculpatei și al părții vătămate nu se afla nici o altă persoană, după cum nimeni nu au putut declara pentru ce și în ce circumstanțe a fost comisă această faptă.

Instanțele de judecată au făcut referire la declarațiile diferitor martori, care nu se află în relații bune cu inculpata și cu concubinul ei și care nici nu au văzut cum sa întâmplat totul, ci au atestat că cei doi se mai certau, iar această circumstanță i-ar fi permis inculpatei să săvârșească infracțiunea imputată. Instanțele de judecată au determinat că niște probe indirecte sunt mai valoroase pentru condamnare decât probele directe cum ar fi

declarațiile persoanelor ce au asistat nemijlocit la fața locului și care au declarații consecvente.

Atât norma penală cât și cea specială prevăd clar răspundere doar dacă vătămarea corporală a purtat un caracter intenționat direct, adică făptuitorul a dorit cauzarea leziunilor și a acționat în vederea producerii lor. Or, pentru aceasta era necesară confirmarea existenței acestei intenții în acțiunile inculpatei. Instanța trebuia să constate motivul și scopul.

Contrar acestor obligații, atât pătimitul, cât și inculpata indică asupra unei imprudențe: nici inculpata nu și-a dorit cauzarea acestor leziuni și nici victima nu a anticipat că ele îi v-or fi produse. S-a accentuat că a fost o singură lovitură, pe când dacă era situația de conflict, sau exista intenția de a-i cauza pătimitului careva leziuni, trebuiau să fi fost mai multe. Amplasarea plăgii, era la o înălțime proximă cu masa pe care a avut loc transmiterea cuțitului, circumstanță ce a fost omisă de instanța de judecată. Caracterul leziunii s-a datorat exclusiv locului, unde intestinele și organele interne sunt amplasate compact, ce a atras afectarea considerabilă a stării victimei.

Referirea instanței de judecată la două probe ce nu și-au găsit confirmarea în ședința de judecată era total tendențioasă și anume: declarațiile martorului Dragnev V., potrivit căruia pătimitul, după ce s-a externat din spital, i-a comunicat că concubina l-a tăiat; precum și declarațiile inculpatei depuse în cadrul urmăririi penale, prin care s-a presupus că ea a confirmat faptul că sa certat cu concubinul său. Or, așa zisele probe nu și-au mai găsit confirmarea în ședința de judecată și ele nu pot în nici un fel confirma intenția directă a inculpatei în cauzarea leziunilor corporale grave.

Legea procesual-penală stabilește că, răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei despre săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate legal, se interpretează în favoarea bănuیتului, învinuitului, inculpatului.

Dacă instanțele de judecată reieșeau din aceste prevederi legale imperative, acestea urmau să constate că în acțiunile inculpatei nu se întrunesc elementele aferente laturii subiective – intenția directă la violență și în producerea leziunilor corporale.

Instanța de apel a admis capătul de cerere referitor la aprecierea circumstanțelor agravante la caz, deoarece prima instanță a indicat în această privință asupra comiterii infracțiunii în stare de ebrietate și comiterea infracțiunii de către o persoană care anterior a mai fost condamnată pe când pct. 8 din Hotărârea Plenului CSJ din 11.11.2013, nr. 8 – Cu privire la unele chestiuni ce vizează individualizarea pedepsei penale, stabilește că, la soluționarea chestiunii privind considerarea drept circumstanță agravantă săvârșirea infracțiunii în stare de ebrietate, survenită în urma consumului de băuturi alcoolice sau mijloace narcotice sau toxice (art.77 alin. (1) lit. j) Cod penal), instanțele de judecată trebuie să verifice datorită căror circumstanțe persoana a ajuns în așa stare. Astfel, în funcție de caracterul infracțiunii, instanța de judecată este în drept să nu considere aceasta ca o circumstanță agravantă.

Cu toate că instanța de apel a exclus toate circumstanțele presupuse ca fiind agravante, nu a aplicat aceste momente la individualizarea pedepsei și i-a numit inculpatei aceiași pedeapsă, ce i-a fost stabilită, în prezența a două circumstanțe agravante.

Instanța de apel a ignorat circumstanțele atenuante: împăcarea pătimitului cu inculpata, deoarece ei și la moment constituie un cuplu, lipsa prejudiciului material, caracterizarea pozitivă.

Cele menționate atestă o eroare gravă admisă atât de prima instanță cât și de instanța de apel la calificarea faptei săvârșite de inculpată. Astfel, în lipsa intenției inculpatei de a cauza leziuni concubinului său, fapta urma a fi calificată în baza art. 157 Cod penal.

6. Pe cauză a fost depusă referință de către procuror, care se pronunță pentru inadmisibilitatea recursurilor declarate, specificând că recursul declarat de avocat a fost depus tardiv.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Potrivit art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului ordinar declarat, dacă se constată că acesta este declarat peste termen precum și dacă este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul ordinar declarat de inculpată privind argumentul acesteia că nu i-a fost prezentate materialele cauzei și rechizitoriu, Colegiul penal a conchis că nu și-a găsit confirmare, deoarece materialele cauzei demonstrează contrariul și anume: în procesul-verbal din 13 mai 2015 de informare despre terminarea urmăririi penale semnat de către inculpată și avocatul acesteia în rubrica „obiecții” a fost indicat de către avocat că: „nu sunt” (f.d. 95, vol. I); în procesul-verbal de prezentare a materialelor de urmărire penală, care a fost întocmit și semnat în prezența avocatului Alexandru Caciur, în rubrica „cereri și demersuri” s-a indicat că: „cereri și demersuri nu are” (f.d. 96, vol. I); Recipisa, care demonstrează că inculpata la 13 martie 2015 a primit rechizitoriul sub semnătură (f.d. 103, vol. I).

Cu referire la invocarea inculpatei că nu a înțeles toate acțiunile procesual-penale, deoarece au fost întocmite în limba de stat, pe care ea nu o cunoaște, iar avocatul nu i-a explicat, Colegiul penal statuiază că atât în instanța de fond cât și în instanța de apel ședințele de judecată au avut loc în prezența traducătorului, fapt confirmat prin procesele verbale ale ședințelor de judecată din prima instanță și a instanței de apel. Iar referitor la obiecțiile față de apărătorii săi, privind că, i-a fost acordată o apărare necalificată, Colegiul penal reține că, în conformitate cu art. 361 Cod de procedură penală, la etapa soluționării participării avocatului Caciur Alexandru în instanța de fond și a avocatului Marian Babără în instanța de apel, la întrebarea instanței de judecată, inculpata a acceptat asistența juridică a apărătorilor dați, mai mult ca atât la etapa cereri și demersuri nu a solicitat înlocuirea apărătorilor, iar în ultimul cuvânt în instanța de apel a menționat că susține poziția avocatului său Marian Babără (f.d. 142, 164 vol. I; f.d. 17, 20, 22, vol. II).

Cât privește solicitarea inculpatei de a-i prelungi termenul de depunere a recursului ordinar motivat, deoarece la momentul depunerii cererii de recurs din 21 martie 2017, nu

i-a fost înmănată decizia Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 tradusă în limba rusă, Colegiul penal conchide că Cozlova Svetlana a primit decizia instanței de apel tradusă în limba rusă, la data de 03 iulie 2017, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire din 24 iunie 2017 prin care Judecătoria Căușeni i-a expediat copia deciziei Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017 cu traducerea în limba rusă (f.d. 69, vol. II) și recipisa semnată de către inculpată prin care a primit decizia dată (f.d. 87, vol. II), însă până la examinarea recursului ordinar deferit prezentei examinări, nu a fost depus un recurs ordinar potrivit prevederilor art. 429-430 Cod de procedură penală.

Din considerentele enunțate, Colegiul penal conchide că recursul ordinar declarat de inculpata Cozlova Svetlana urmează a fi declarat inadmisibil, deoarece este vădit neîntemeiat.

Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Marian Babără în numele inculpatei, Colegiul penal statuiază că potrivit art. 432 alin. (2) pct. 2) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul este declarat peste termen.

Colegiul penal subliniază că, potrivit prevederilor art. 421 Cod de procedură penală, raportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sânt în drept să declare recurs ordinar. Totodată, pentru ca acesta să fie admis spre examinare de către instanța de recurs, el urmează a fi declarat în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei, așa cum este indicat expres în prevederile art. 422 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs menționează că, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în apel din data de 14.03.2017, avocatul Marian Babără, care declară recurs ordinar în prezenta cauză în numele inculpatei, a participat la ședința în cadrul căreia a avut loc pronunțarea dispozitivului hotărârii atacate (f.d. 18-23, vol. II), fiind înștiințat asupra faptului că pronunțarea deciziei integrale va avea loc la data de 11.04.2017, la care acesta nu s-a prezentat (f.d. 23, vol. II).

În continuare, Colegiul penal constată că potrivit conținutului procesului-verbal anterior menționat, copia deciziei integrale a fost expediată avocatului, recurent în cauză, prin poștă (f.d. 48, vol. II), pe care acesta a recepționat-o la 10.05.2017, după cum menționează în recursul declarat.

În acest sens, Colegiul penal reține că nu poate fi acceptată calcularea termenului pentru exercitarea căii de atac a recursului ordinar începând cu data recepționării copiei deciziei instanței de apel, or recurentul, după cum s-a menționat, a știut cu certitudine data petrecerii ședinței de judecată în legătură cu pronunțarea deciziei integrale, la care ultimul nemotivat nu s-a prezentat, or careva probe sau afirmații în susținerea temeiniciei absenței de la ședință nu au fost invocate.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat și în concordanță cu circumstanțele constatate, Colegiul penal reține că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începe să curgă de la 12 aprilie 2017 și expira la 12 mai 2017. Avocatul Marian Babără a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la data de 05 iunie 2017, după expirarea termenului legal de 30 zile prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Colegiul penal subliniază, că termenul de recurs este un termen procesual legal, durata căruia este stabilită prin lege, iar în aceste condiții acesta este absolut și are caracter imperativ, astfel că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Colegiul penal nu constată careva motive întemeiate pentru trimiterea recursului spre judecare (existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu legea), de aceea conchide asupra inadmisibilității recursului, ca fiind declarat peste termen.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 2), 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate în cauza penală în privința lui *Cozlova Svetlana XXX*, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 martie 2017, deoarece cel declarat de avocatul Babără Marian în numele inculpatei Cozlova Svetlana este depus peste termen, iar cel declarat de inculpată este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 august 2017.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti